

HUSITA

Časopis Pražské diecéze CČSH

číslo 1/2025 | ročník XXIII | únor 2025

9

01

Husita vychází 6x ročně

Vydává

Pražská diecéze Církve československé husitské
ve spolupráci s Husitským centrem, o. p. s.,
ISSN 1214-4630

Kontaktní adresa

Časopis Husita, Pražská diecéze ČČSH,
V Tišíně 3, 160 00 Praha 6
tel.: +420 777 759 652
e-mail: renata.veliskova@ccshpraha.cz
web: www.ccshpraha.cz/casopis-husita

Pověřená redaktorka a jazyková korektura

Renata Velišková

Grafické zpracování

Mgr. Simona Ullspergerová

Tisk

Tiskárna A.M.G., s. r. o.
Mírová 2, 679 04 Adamov

Příspěvky do časopisu

Deadline pro zaslání příspěvků je vždy
do 25. každého lichého měsíce. Jedině tak může
být zajištěno včasné vydání časopisu a jeho
distribuce čtenářům. R. Velišková, pověřená
redaktorka. Děkujeme za pochopení.

Spolupracovníci

Mgr. M. Babická, J. Boček, ThDr. M. Feigl,
PhDr. A. Flieglová, RNDr. M. Hlasivcová,
Mgr. M. S. Charvát, Ing. I. Kraus,
Mgr. K. M. Lukasová, PhDr. O. Nytrová,
PhDr. L. Peřinová, Ph.D., Mgr. J. Pokorná,
Mgr. Martin Skočdopole, Ing. V. Strachota,
Mgr. H. Tonzarová, Th.D., A. Venturová, K. Wolf

Distribuci a objednávky zajišťuje

sekretariát PD ČČSH, tel.: +420 234 760 058
Faktury a potvrzení přijetí plateb zajišťuje
ses. Ing. Martina Hájková, tel.: +420 777 759 655

Prodejní místa

Prodejna Blahoslav, Wucherlova 5, Praha 6
Pražská diecéze ČČSH, V Tišíně 3, Praha 6
Husův institut teologických studií,
Roháčova 66, Praha 3

OBSAH

4–5

Novoroční elegie

6

Cestou
do Betléma

7

Povídání
o Vánocích

8–9

Advent v NO
Neveklov

10–11

Oživlá kulturní
památka

12–17

Pozornost vůči
přítomnosti boží

18–19

Tvorba
NO Úvaly

20–21

Dialog na cestě

22–23

Cukrářská
legenda
František Myšák

24–26

Nejenom
„Zločin a trest“:
Dostojevskij
a křesťanství

27

Tichá noc

28–29

Magický koncert –
to nejlepší
od Hanse
Zimmera

30

Vernisáž vitríny
Osudy Židů
na Lounsku

31

Píseň

32–35

České námořní
lodě

Povídání o Vánocích

7

Oživlá kulturní památka

10

Advent 2024 v Neveklově

8

Cukrářská legenda
František Myšák

22

Magický koncert

28

Vernisáž vitríny Osudy Židů
na Lounsku

30

Pověřená redaktorka
Renata Velišková

Renata Velišková

„Hospodine, o tvé lásce chci zpívat napořád, navěky chci svými ústy
tvou věrnost zvěstovat! Tvrdím, že tvá láska má věčné základy,
nebesa jsou potvrzením tvé věrnosti!“

Bible, Žalmy 89,2

Novoroční elegie

(Marie Babická 1988)

Ta půlnoc voní mrazem a dálkou příš-
tích cest,
zvolna se snáší na zem, tříšť neono-
vých hvězd,
perlivým vínem v sklenkách vítáme
Nový rok
– před chvílí ještě v plenkách, udělal
první krok.
Příštím dnům vstříc se řítí, ten koník
jménem Čas.
Sníh sype se a třpytí, za oknem noc
a mráz.
Je chvíle k zamyšlení – kam se jen za-
toulám?
Co možné je? Co není? Je chvíle k mod-
litbám.
Můj Pane, buď vždy se mnou, po celič-
ký ten čas.
Když půjdu roklí temnou, ať vždy sly-
ším Tvůj hlas.

Je únor. Vítr zebe a čechrá perí vran.
A sněhem ztěžklé nebe cukruje spící
lán.
Ledové střípky krouží – v tanci se roztočí.
A do srdcí se hrouží, bodají do očí.
To si tak Zima hraje. Koho by napadlo,
že pro malého Káje rozbila zrcadlo?
Je chvíle k zastavení – snad v oku stří-
pek mám,
jenž srdce v led promění... Je chvíle
k výčitkám.
Však ve tvých rukou Pane, i ledy za-
čnou tát
a oči uplakané se zase začnou smát.
Jde březen městem spících. Z malého
nádraží

pár prvních cestujících vlak do tmy od-
váží.
A mlha neduživá se vkrádá na peron.
Lampa se větrem kývá, jak žlutý lam-
pion.
Do chladem zkrhlé dlaně teď jižní vítr
dých.
A voní nějak známě – po chlebu?
po mandlích?
Je chvíle k probuzení, je čas se nadech-
nout
a ze tmy odsouzení k životu procitnout.
Chci na dveře Tvé klepat, chci za Tvým
světlem jít.
Z tvé lásky sílu čerpat, být tam, kde
chceš mě mít.

Nebe si šaty šije, z modrého batistu,
pozvalo forsytie a cvrčka – houslistu.
Jaro si pospíšilo – jde cestou necestou.
Nebe se zasnoubilo s jabloní – nevěs-
tou.
Ten, kdo se dobře dívá, je bohatší, než
král.
Na plotě špaček zpívá, jak o život by hrál.
Je chvíle prvních lásek, čas pro radost
a smích!
V koberce sedmikrásek se změnil loň-
ský sníh.
Bříza si kůru svléká – to aby rostla snáz.
Za dveřmi květen čeká, však v noci při-
šel mráz.

Je aprílové ráno a sněží na květy.
Nebylo ptáčku přáno dozpívat kuplety.
Mráz spálil vlasy jívám, a cvrček taky
ztich.

Prokřehlou včelku sbírám, kde překva-
pil ji sních.
Loučení vždycky bolí, když smrt rozho-
dí sítě,
polapí včelku z polí, a hůř, když vezme
dítě...

V rozletu zastavena, umírá nevinnost.
A tvá ústa jsou němá. Je chvíle pro lítost.
Rozum jen těžko chápe, srdce se brání
vzdoru,
víra má ve tmě tápe, v zápase o pokoru.

Už léto horce dýše a zlátné obilí,
na louce víří tiše jen křídla motýlí.
Vzduch chvěje se a voní, po slunci, po medu,
hlas zvonu v dáli zvoní, a volá k obědu.
Vysoko nad modřiny skřivánci trylkují,
oblaků velké stíny po stráních putují.
Jen dívat se a mlčet, v dojetí, pro krásu,
před oltářem tvým klečet, a v němém
úzasu
mi slza z oka skane. Díky, že vnímat
smím,
co ty jsi stvořil, Pane, Slovem a dechem
svým.

Podzim už krajem kráčí. Barvami za-
hýří
a prázdná hnízda ptačí si jíním postří-
bří.
Navléká perly rosy na vlákna pavučin,
vítr mu zatím vousy zaplétá do křovin.
Ještě je modré nebe. Za listem padá list,
však za nehty už zebe, a fouká ze strnišť.
Je chvíle k účtování. Co dala jsem? Co
dám?
však není k spočítání, co všechno do-
stávám!
Kolikrát zakopla jsem – a vždycky jsi
mě zdvihl.

Toužím jít za tvým hlasem, být nástroj
v rukou tvých.

Vím, jara dětství mého jsou navždycky
ta tam.
Čas věku dospělého už za sebou též
mám.
Dny sluncem prozářené i chvíle tem-
noty,
mé touhy nesplněné, i drobné trampoty...
Co naplat, podzim žití vystřídal léta
čas,
však pořád slunko svítí a ráno vyjde
zas!
Je chvíle k slovům díky za celičky ten
čas,
kdy z úsměvů i vzlyků jsem slýchala
Tvůj hlas.
A až se zima zeptá, jaký byl život můj,
s tebou se Pane setká má duše –
při mně stůj!

Zas půlnoc voní mrazem a dálkou příš-
tích cest,
zvolna se snáší na zem tříšť neonových
hvězd.
Perlivým vínem v sklenkách vítáme
Nový rok
– před chvílí ještě v plenkách, udělal
první krok.
Příštím dnům vstříc se řítí ten koník
jménem Čas...
Sníh sype se a třpytí, za oknem noc
a mráz.
V důvěře v tebe, Pane se srdce zachví-
vá...
ať cokoli se stane – buď vždy jen vůle
tvá.
Až půjdu roklí temnou já nebudu se bát
– vždyť vím, že budeš se mnou a budeš
při mně stát!

Krásný závěr básně Jakuba Demla – Cestou do Betléma

Upřímně se modlím a přemýšlím a přeji laskavé zacházení od lidí.

Za stromy, byliny a květiny polní,
Ježíši-Dítě, láskou nás prolni!
A díky Tobě, Pane i za tu němou tvář,
vždyť i na ni padá Tvých jeslí svatozář!

Ať není žádného,
kdo by Ti neděkoval za Tebe samého,
ó Zrnko hořčičné, zmařené v zemi,
aby z ní jako strom tisíci haluzemi
zakrylo hnízda ptáků!
Neodmítej, ó Pane, ani těch bouřliváků!

V Tvém Srdci, ó Ježíši, není možno se bát,
s Tebou sladko je žít i umírat!

PhDr. Anna Flieglová

Povídání o Vánocích

s klienty sociálně terapeutické dílny Jeroným Louny

sociální zařízení před 14 lety založila vážená paní ředitelka Mgr. Dagmar Kučerová, které patří velký dík za spolupráci stejně, jako vedoucí sociální služby Martině Petrlikové a dalším.

Po skončení besedy popřál bratr jáhen Ivo Kraus z náboženské obce Peruc klientům i pracovníkům sociálního zařízení vše dobré do nadcházejících svátků i do Nového roku.

Ing. Ivo Kraus

V prosinci se konalo opět další setkání s klienty sociálně terapeutické dílny Jeroným v Městské knihovně Louny. Tématem byl vánoční příběh. Přítomné zaujala zejména panna Maria s Jezulátkem. Klienti s mentálním znevýhodněním oslovilo především Ježíšovo srdce. Cítuji: „A co je to za srdce na tom obrázku Jezulátka? To je svaté srdce? Ne, to je nejsvětější srdce Ježíšovo. A proč? Protože miluje všechny lidi.“

Potřebným se věnuje sociální pracovnice, sestra z naší církve, Bc. Vladimíra Náhodová společně se zaměstnanci sociálně terapeutické dílny Jeroným i Městské knihovny Louny. Toto

Kristýna Wolf

Advent 2024 v Neveklově

První adventní neděli, 1. prosince, se členové husitského neveklovského sboru sešli v modlitebně, aby zahájili cyklus nazvaný Adventní setkávání. Tato setkání probíhala každou adventní neděli po bohoslužbách.

Setkání byla primárně určena pro členy náboženské obce jako součást duchovní péče, ale vítáni byli i lidé z vnějšku, kteří tak měli možnost poznat církev a aktivně se zapojit. Cílem bylo poskytnout lidem příležitost

setkávat se, sdílet svá osobní životní témata a vlastní teologické či filozofické smýšlení týkající se adventní doby a Vánoc. Zároveň bylo cílem přiblížit důvody, proč církev slaví Advent a Vánoce.

Setkání byla většinou zahajována úvodním slovem o tom, jak se kdo má a cítí. Poté si účastníci připravili čaj na zahřátí a následovalo čtení z Písma svatého. Tématy čtení byla zejména Izajášova prorocství a evangelium o příchodu a narození Ježíše.

Výsledkem bylo, že setkání vedla k větší touze vzájemně sdílet své osobní zkušenosti. Tím se také prodlužoval čas jednotlivých setkání, kde se otevíral prostor pro možnost mluvit o dalších souvisejících tématech. Lidé vnímali tato setkání spíše jako odpočinek a duchovní pozastavení mezi vánočními shony.

dr. Libor Řehoř

Završením byla Štědrovečerní bohoslužba Slova, kterou účastníci společně oslavili příchod svého Pána. Podářilo se sejít v mnohem větším počtu, než bylo očekáváno. Duchovní potěšil zájem členů i nečlenů obce a již plánuje něco podobného na postní období.

Kristýna Wolf
NO Neveklov

Oživlá kulturní památka

NO CČSH v Plaňanech zahájila realizaci další etapy projektu „Oživlá kulturní památka“. Cílem projektu je záchrana a využití kulturní památky CČSH v Plaňanech. Projekt byl zahájen v roce 2008 a stále trvá. Náboženská obec postupně, za finanční pomoci různých dotačních programů městyse Plaňany a pražské diecéze, opravuje a renovuje budovu Husova sboru – bývalé synagogy, fary a celého areálu. Nyní začínáme realizovat část projektu s názvem „Restaurování omítkových a barevných vrstev Husova sboru v Plaňanech – II. etapa“. Proč II. etapa? Protože v jedné třetině sboru už je restaurování dokončeno. V roce 2012 NO opravila varhany a prostor nad nimi, na kůru, musel

být opraven, aby do varhan nepadala poškozená omítka. V roce 2024 podala NO v rámci výzvy IROP – č. 70 – Kultura – Památky a muzea – SC 5.1 prostřednictvím 4. výzvy MAS Podlipansko – 1.4 Podpora památek žádost o dotaci. Práce na žádosti byla náročná a nakonec i úspěšná. Současně NO požádala o spolufinancování projektu Středočeský kraj, městys Plaňany a pražskou diecézi.

A protože se finanční prostředky úspěšně sešly, stavba byla dne 28. 1. předáním staveniště úspěšně zahájena. Velký dík patří paní Ing. Janě Holanové za zpracování žádosti o dotaci. Restaurátorské práce budou provedeny firmou našeho bratra Jarmila

Plachého, ak. sochaře, který se přihlásil do výběrového řízení a uspěl s cenou nejnižší. Celkové náklady na realizaci projektu jsou 2 620 000 Kč včetně DPH. Zahrnují jak samotnou stavbu, tak zpracování žádosti o dotaci a stavební dozor. Největší finanční náklady budou hrazeny z IROPu, a to 1 900 000 Kč a ze Středočeského kraje necelých 400 000 Kč. O zbytek se podělí městys Plaňany a pražská diecéze.

PROJEKT

Restaurování omítkových a barevných vrstev Husova sboru v Plaňanech – II. etapa“

je spolufinancován Evropskou unií.

Cílem projektu je zajištění ochrany kulturního dědictví, zlepšení přístupnosti památky, zachování a navrácení důstojnosti kulturní památky, rozšíření jejího využívání a zvýšení návštěvnosti.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Pokud půjde vše podle plánu, tak se v adventním čase sejdou všichni v opraveném kostele.

Děkuji

*Mgr. Martin S. Charvát
starosta městyse Plaňany
předseda RS NO CČSH Plaňany
předseda SR Husitského centra o.p.s*

POZORNOST vůči PŘÍTOMNOSTI BOŽÍ

Význam pozornosti v křesťanské kontemplaci

I. Pozornost a modlitba

„Při kontemplaci vnímám Boží přítomnost uprostřed přirozeného světa i svého osobního života podobně jako světlo, které ozařuje Písmo, a tak mě vede k ještě hlubšímu ponoření do Boha.“¹⁾

Joan Chittister

Pojem *pozornost* v rámci širokého spektra křesťanské modlitby je klíčový. Ať jde o modlitbu ústní – tzv. vokální (včetně zpěvních) nebo vnitřní (mentální), liturgickou nebo osobní, společnou nebo soukromou – vše jsou to formy povznesení mysli k Bohu, tedy vyznačují se zacílením pozornosti k Boží přítomnosti. Není-li tomu tak a provádění modlitby je bezmyšlenkovité nebo s pozorností roztěkanou, má modlitební úkon z hlediska skutečné duchovní praxe význam malý (případně nemá význam žádný).

Již raní řečtí křesťanští spisovatelé rádi používali slovní hříčky, které obsahovaly dvě zvukově podobná slova: *proseuché* = modlitba (ale i modlitebna) a *prosoché* = dejme pozor. Dodnes během byzantské liturgie jáhen vyzývá lid „*Prosoché – dejme pozor!*“, a to vždy před nejdůležitějšími částmi bohoslužby. **2)** Příbuznost zde není pouze fonemická. Při hlubším

ponoru do obou pojmů vycítujeme i jejich obsahovou spřízněnost. Modlitebna je zpravidla tichým místem, odděleným od ruchu okolního světa, aby tomu, kdo se modlí, poskytovala klid pro soustředění se na modlitbu. Modlitba je podstatou duchovního života – setkáním s Bohem, rozhovorem, nasloucháním, vzýváním (invokací), oslavou (doxologií), aktem kajcnosti, vyjádřením vděčnosti – díkyvdáním a klaněním (adorací) – či prosbou, ale i (a to zejména, ačkoli je to nejobtížnější) čirým spouštěním v přítomnosti Boží beze slov a bez myšlenek – kontemplací.

Modlitbou může být i hudba, tanec, báseň, tvorba výtvarného díla (nejen ikonopisectví) či jiná činnost. Ať již jde o jakýkoli typ modlitby včetně reflexivních forem typu *lectio divina* (příp. jiné duchovní četby), *examen*, psaní duchovního deníku aj., vždy bychom měli využívat schopnost pozornosti, případně tuto schopnost nadále kultivovat tak, aby modlitba měla skutečný dopad na naši vnitřní dimenzi, její pročišťování, proměňování a prohlubování, což by současně mělo mít pozitivní odezvu i v kvalitě našeho běžného života a vztahů.

Pěstování pozornosti úzce souvisí s vůlí. „*Není pochyby o tom, že má na soustředěnost velký vliv silná vůle. (...) Úsilí rukou tvoří díla viditelná, úsilí a pozornost vnitř-*

ní staví díla ducha, věže, které se povznášejí neviditelně k Bohu.“³⁾ Nejen pozornost vůči modlitbě, ale i celkově vůči sobě samému – svému chování a jednání a zejména pak vůči svým vnitřním hnutím, motivům, přáním, tužbám, odporům, úzkostem, emočním reakcím atd. – tedy vůči prožívání na psychické příp. psychosomatické úrovni (introspekce), je odrazovým můstkem pro sebereflexi a sebezpyt jako nedílné součásti každé upřímně míněné duchovní cesty.

Poznámky:

- 1) Chittisterová, Joan. *Mnišské srdce*. Praha, Alpha Book, 2022, s. 253.
- 2) Špidlík, Tomáš. *Prameny světla. Velehrad, Refugium Velehrad-Roma s.r.o., 1995, s. 254.* Autor zmiňuje tzv. bdělost srdce a význam pozornosti nejen v rámci modlitby, ale i v širším kontextu sebepoznání, což spolu úzce souvisí. Připomíná známé heslo z delfské věštírny „Poznej sama sebe!“ a upozorňuje na to, že šlo především o výzvu k vědomé sebekontrolě, pozornému sledování své činnosti, a to zejména vnitřní (oblast tužeb, hlas svědomí, vývoj myšlenek apod.). Cituje také stoika Epiktéta: „*Nezkusil jsi ještě sám, jak to je, když jsi pustil oteře svých myšlenek, takže už pak nejsi schopen je vzít do rukou? (...) Může být člověk neomylný? To jistě ne, ale může pořád dávat pozor, aby do chyb neupadal.*“
- 3) Špidlík, Tomáš. *Prameny světla. Velehrad, Refugium Velehrad-Roma s.r.o., 1995, s. 255.*

*

II. Kontemplace v běžném životě?

„V modlitbě srdce hledáme především nejhlubší základ své identity v Bohu. Nepřemýšlíme o dogmatech víry nebo o tajemstvích. Spíše se snažíme získat přímé

existenciální porozumění, osobní zakoušení nejhlubších pravd života a víry, nalézt sebe sama v Boží pravdě.“⁴⁾

Thomas Merton

Významný religionista a filosof náboženství Mircea Eliade (1907 – 1988) ve svých spisech vícekrát zdůraznil, že moderní západní člověk ztratil – a to v míře dosud nebývalé – smysl pro posvátno. Jeho způsob života byl zprofanizován (desakralizován). Eliadeho myšlenky rozvíjí v knize *Psychologie náboženství a spirituality* (2007) i český psycholog a badatel Pavel Řičan (1933 – 2024).⁵⁾ Autor v 1. dílu publikace, který má název „Psychologie náboženství a její kontexty“ (s. 17 – 80) přibližuje pojmy *náboženství* a *spiritualita* z různých úhlů pohledu – zvláště psychologického a religionistického, s přihlédnutím k filozofickým, sociologickým i teologickým aspektům dané problematiky. Tyto pohledy nastiňují důvody poklesu zájmu o náboženský (zejména s institucionem typu církví spjatý) život.⁶⁾

Autor se věnuje i specifiku českého prostředí na přelomu tisíciletí, které ovšem nelze označit jako ateistické. Odklon od náboženství souvisí s nárůstem tzv. kryptonáboženství.⁷⁾ Religiozita (což je podle Carla Junga projev bytostně lidský, archetypálně zakotvený) – resp. v tomto případě spíše kryptoreligiozita – se zde manifestuje množstvím podob od astrologie, numerologie a tarotu přes jógu, různé meditační a esoterické programy, práci s energiemi a novopohanské praktiky, až po alternativní psychoterapii a medicínu.⁸⁾ I v současném českém klimatu platí americký slogan ze 60. let

(reprezentující tehdejší vlnu odporu proti etablovanému náboženství) „*I am not religious, but I am spiritual.*“⁹⁾

S ohledem k těmto skutečnostem lze usuzovat (a praxe to potvrzuje), že mnoho lidí, kteří se neidentifikují s žádnou konkrétní náboženskou, resp. křesťanskou naukou a denominací, ale jsou otevření světu spirituality, hladoví po hlubším a současně také metodickém rozvoji svého duchovního života. A to zejména dnes, kdy všeobecná distrakce, vyplývající z nadbytku informací a nejrůznějších povrchních lákadel, nabývá extrémních rozměrů. Domnívám se, že metoda *Centering Prayer* (moderní metoda kontemplativní modlitby pro každodenní život), přestože vychází z křesťanského zázemí, je jedním z možných řešení. Myslím, že tento typ kontemplace dovoluje setkání s transcendencí i tehdy, je-li její původní tradičně křesťanský kontext rozšířen do univerzálnějšího spirituálního rámce.

Ve jmenované Řičanově publikaci mezi několika dalšími definicemi náboženství nacházíme i definici českého teologa a religionisty Ivana Odila Štampacha (*1946) z roku 1998, která mne zaujala svojí stručností: „*Náboženství je vztah člověka k numinózní transcendenci.*“¹⁰⁾ Klíčovým slovem je zde numinózní ve smyslu posvátný, sakrální. Teologie precizuje pojem transcendence = přesah (naši běžné existence a světa) ve vztahu k Bohu. Tento pojem lze ale použít i v širším horizontu filosofie, religionistiky a psychologie. V posledně zmíněném oboru především v tzv. transpersonální psychologii, kterou reprezentuje např. česko-americký

psychiatr Stanislav Grof (*1931) se svými výzkumy v oblasti holotropních stavů vědomí.¹¹⁾ Mnohé z nich korespondují se spirituálními resp. náboženskými prožitky a zkušenostmi včetně těch tzv. mimořádných, známých z mystiky různých náboženství, tedy i z křesťanství.

Z tradice křesťanské mystiky se zrodilo i moderní pojetí kontemplace, které pod názvy *modlitba usebrání, kontemplativní modlitba, modlitba souhlasu, modlitba srdce* či *křesťanská kontemplace* figuruje jako aktuální modlitba, odpovídající hlubším spirituálním potřebám současného člověka, a to nejen v monastickém a nejen v církevním resp. náboženském prostoru. U jejího zrodu či spíše znovuzrození stál americký trapistický mnich Thomas Keating (1923 – 2018). Jeho aktivní pokračovatelkou a propagátorkou kontemplativní modlitby v mezinárodním měřítku je na prvním místě Cynthia Bourgeault (*1947), Keatingova žákyně, teoložka, kněz episkopální církve a duchovní učitelka, autorka řady knih.¹²⁾

Kontemplativní modlitba v pojetí Thomase Keatinga a Cynthie Bourgeault nabízí setkání s *numinózním transcendentem* a jeho plody v životě současného západního člověka. Chápeme-li pojem *spiritualita* jako hledání posvátna (např. v pojetí Briana J. Zinnbauera) – tedy dokonce v širším významu než pojem náboženství¹³⁾ – pak lze kontemplativní metodu *Centering Prayer* používat i v nenáboženském prostředí jako průnik posvátna do běžného profánního života.

K tomu je ale nutno dodat, že Cynthia

Bourgeault polemizuje s tradičním katolickým rozdělením modlitby na nižší a vyšší stupně, kdy kontemplace patří k nejvyšším příčkám „žebříku“ mystické cesty a je obvykle spojována pouze s řechním životem.

Poznámky:

- 4) Merton, Thomas. *Kontemplativní modlitba*. Praha, Zvon, 1993, s. 64.
- 5) Pavel Řičan se opírá zejména o druhé vydání (1964) Eliadeho knihy *Le sacré et le profane* (Posvátné a profánní) z roku 1957.
- 6) Řada myšlenek Pavla Řičana se shoduje s názory Tomáše Halíka. Jejich podrobnou sumarizaci zastřešenou fundovaným pohledem sociologa náboženství nalézáme např. v obsáhlé Halíkově knize *Odpoledne křesťanství* vydané v roce 2020.
- 7) Odvozeno od řeckého slova *kryptos* = skrytý, tajný. Jako synonymum *kryptonáboženství* lze použít i pojmy implicitní náboženství nebo *difúzní religiozita*. Jde o protipól náboženství explicitního, plně vyjádřeného věroukou a zpravidla i institucionálně zakotveného.
- 8) Řičan, Pavel. *Psychologie náboženství a spirituality*, Praha, Portál, 2007, s. 41.
- 9) Podrobněji tamtéž, s. 49, 50.
- 10) Tamtéž, s. 36.
- 11) Odvozeno od řeckých slov *holos* = celý, celek, *vesmír a trepein* = pohybovat se směrem k něčemu, *směřovat, obracet se*. Holotropní stavy vědomí, tedy stavy přesahující běžnou zkušenost a směřující k širšímu vnímání skutečnosti, pojednává ve výše zmíněné publikaci Pavel Řičan v kapitole *Jungovo dědictví v transpersonální psychologii*. Stanislav Grof, s. 217 – 226.
- 12) V ČR zatím vyšly v českém překladu tyto knižní publikace Cynthie Bourgeault: *Moudrost Ježíše / Transformace srdce a mysli – nový pohled na Krista a jeho poselství* (2011), *Tajemství Marie Magdalény:*

žena v srdci křesťanství (2013), *Modlitba usebrání / Cesta k vnitřnímu probuzení* (2015), *Srdce kontemplativní modlitby / Neduální křesťanství v teorii a praxi* (2018), *Poznání cestou Moudrosti / Obnovení starobylé tradice k probuzení srdce* (2023).

- 13) Pavel Řičan uvádí v souvislosti s pojmem spiritualita pojetí Pargamentovo a Zinnbauerovo. Na základě osobních zkušeností se přiklání k Zinnbauerovi. Viz Řičan, Pavel. *Psychologie náboženství a spirituality*. Praha, Portál, 2007, s. 45.

*

III. Kontemplace v křesťanské tradici

„*Kontemplace nespočívá v pouhém odřikávání modliteb. Jde o rostoucí a ohromující vědomí přítomnosti Boha – Boha, který je v nás i kolem nás, před námi i za námi, pod námi i nad námi. Je to Bůh usazený v naší duši a u kormidla našeho srdce.*“¹⁴⁾

Joan Chittister

V kapitole „Formy spirituálních prožitků“ se Pavel Řičan věnuje také problematice meditační mystiky, která se uplatňuje v různých náboženských a spirituálních proudech.¹⁵⁾ Meditace je konána v klidu, nejčastěji vsedě, vkleče, ale i v pomalé chůzi apod. „*Uplatňuje se přitom množství technik propracovaných do velkých podrobností. Meditující například v mysli opakuje určitou formuli, často modlitební, snaží se soustředit na vlastní dech a vyloučit z vědomí jakékoliv jiné vjemy a myšlenky, jindy jde o to, co nejpřesněji si uvědomovat všechny spontánně přicházející vnější i vnitřní vjemy, city, myšlenky atd. Cíle meditace bývají formulovány rozmanitě, v podstatě však*

jde zpravidla o maximální přiblížení Bohu nebo jinak chápané absolutní skutečnosti. Dvě základní strategie přítom spočívají a) ve vyprazdňování mysli, b) v naplňování mysli obsahy, jimž je přikládán nejvyšší význam.“¹⁶⁾

Pozornost je bezpochyby prvotním předpokladem pro správně fungující meditaci. Avšak její zacílení je odlišné (někdy v nuancích, někdy zásadnějším způsobem) podle typu meditační techniky nebo podle konkrétní meditační či kontemplační metody. Z vlastní četby a studia mohu doložit fakt, že termíny *meditace* a *kontemplace* nebývají vždy důsledně vymezeny, u některých autorů dokonce splývají téměř jako synonyma. Domnívám se, že roli zde hrají obě dvě výše citované strategie (vyprazdňování a naplňování mysli novými obsahy), které se vzájemně doplňují. V pojmu meditace cítíme spíše zaměření pozornosti k naplňování mysli (např. opakováním slov), v pojmu kontemplace k vyprazdňování, aby mohla být mysl naplněna Bohem respective transcendentem. Latinské slovo *meditatio* je obvykle překládáno jako rozjímání, *contemplatio* ovšem také, nebo též jako usebrání či nazírání. 17) I známý autor, propagátor kontemplativního života, rovněž americký trapistický mnich Thomas Merton (1915 – 1968) ve svém spise *Kontemplativní modlitba* tyto pojmy používá v nevyhraněném smyslu: „*Meditace nebo modlitba srdce je aktivní úsilí, které vyvíjíme, abychom udrželi svá srdce otevřená, takže nás /Bůh/ může osvitit a naplnit nás tímto vědomím našeho pravého vztahu k němu. Proto klasickou formou*

meditace je opakované vzývání Ježíšova jména v srdci vyprázdněném od obrazů a starostí.“¹⁸⁾

Po čase (jehož délka je individuální a závislá na mnoha okolnostech) se u lidí pravidelně praktikujících meditaci (kontemplaci) mohou objevit nejrůznější průvodní jevy včetně tak zvaných mystických stavů (např. audice, vize, vhledy, extáze, pocity blaha). Podle zkušenosti dvoutisícileté křesťanské mystické tradice nejsou tyto stavy cílem, naopak mohou meditujícího odvést od podstaty jeho duchovní cesty. Podstatou je hledání Boží přítomnosti a přibližování se k cíli, kterým je bytostné setkání s Bohem, tak zvaný „život ve sjednocení“.¹⁹⁾ Meditační cesta by tedy měla pokračovat dál, aniž se meditující ztratí ve zmíněných stavech tím, že jim věnuje přemíru pozornosti.

K pojmu *kontemplace* nutno uvést ještě to, že je někdy uváděn pouze ve smyslu nejvyššího stadia křesťanské mystické modlitby – tzv. blaženého patření (*visio beatifica*), bezprostředního prodlévání v Boží přítomnosti. *Teologický slovník* k tomuto heslu uvádí: „*Kontemplace je klidné prodlévání člověka v Boží přítomnosti. Křesťanská mystika rozeznává schopnost kontemplace jednak získanou (psychologickým úsilím), jednak vlitou (Bohem, který sám sebe z milosti jednotlivci dává). Při vlité kontemplaci se člověk bezprostředně soustředí (bez řízené předmětně zaměřené a zprostředkované činnosti duchovních sil) na svou transcendentci, která mu byla dána z jeho podstaty, ale byla vyzdvižena milostí.*“²⁰⁾

Kontemplativní modlitbu metodou *Centering Prayer* s tímto vymezením kontemplace jako vrcholu mystického života nelze zaměňovat.

Poznámky:

- 14) Chittisterová, Joan. *Mnišské srdce*. Praha, Alpha Book, 2022, s. 258.
- 15) Viz kap. 5 Formy spirituálních prožitků in: Říčan, Pavel. *Psychologie náboženství a spirituality*. Praha, Portál, 2007, s. 83–103.
- 16) Říčan, Pavel. *Psychologie náboženství a spirituality*. Praha, Portál, 2007, s. 99, 100.
- 17) Úskalí do pojmosloví může vnést i pojem *meditatio* (rozjímání) jako druhá fáze *lectio divina* (po *lectio* – četbě) a *contemplatio* jako čtvrtá fáze po *oratio* (modlitbě). Viz např. stať *Lectio divina* in: <https://www.vira.cz/texty/knihovna/kapitoly/lectio-divina-kap>
- 18) Merton, Thomas. *Kontemplativní modlitba*. Praha, Zvon, 1993, s. 81. Dnes se zpravidla pod souslovím *křesťanská meditace* míní modlitba, jejímž propagátorem byl benediktin John Main (1926–1982). Ta zpravidla využívá čtyřslabičnou aramejskou mantru *Marana tha* (Pane, přijď) nebo *Maran atha* (Pán přišel). Viz např. <https://www.krestanskameditace.cz/>
- 19) Jednotlivé fáze mystického postupu podrobně rozebírá ve svém objemném spise (přes 580 stran) *Mystika* Evelyn Underhill (1875 – 1941), a to od *probuzení přes očistování a osvícení až po život ve sjednocení*. Zaměřuje se samozřejmě i na *temnou noc duše*, která poslední fázi zákonitě předjímá jako údobí těžké zkoušky v duchovním životě. Tomáš Halík v předmluvě českého vydání píše, že předložená kniha je dosud nepřekonaným spisem o křesťanské mystice. Viz Underhill, Evelyn. *Mystika (Podstata a cesta duchovního vědomí)*. Praha, Dybbuk, 2004.

20) Rahner, Karl – Vorgrimler, Herbert. *Teologický slovník*. Praha, Zvon, 1996, s. 139. Pozn.: V případě tzv. *vlité kontemplace*, která je podle teologů nadpřirozeným darem shůry, naznačuje P. Říčan polemiku. Protože každá práce s myslí má svoji psychologickou zákonitost, musel by pak být veškerý duchovní pokrok nadpřirozeným darem shůry. Srov. Říčan, Pavel. *Psychologie náboženství a spirituality*. Praha, Portál, 2007, s. 102.

*

IV. Kontemplativní modlitba a pozornost srdce

„Podle tří největších západních tradic moudrosti (křesťanské, židovské a islámské) je srdce především orgánem duchovního vnímání. Jeho prvotní (...) funkci je nahlížet za zjevný povrch věcí a spatřovat (...) svět, kde se spolu význam, vhléd a jasnost snoubí zcela jiným způsobem než na jaký jsme zvyklí.“²¹⁾

Cynthia Bourgeault

Srdce je obvykle v psychologii spojováno s emocemi, v teologii a zejména mystice se jím míní orgán duchovního vnímání. Existují však i tradice, které tento orgán zapojují do duchovní praxe až ve fyzickém slova smyslu. Příkladem jsou východní křesťanští mniši – hesychasté. Ti využívají „tělesných vlivů k tomu, aby dosáhli lepší a snazší soustředěnosti při modlitbě. Na sklonku 14. století athoský mnich Nikephoros začal propagovat tzv. fyzickou metodu. Připomíná indickou jógu (...)

Pokračování přístě

PhDr. Ludmila Peřinová, Ph.D.

Ukázka z občasníku náboženské obce církve československé husitské
v Úvalech k pastorační potřebě, vydává rada starších

TOULKY

NA DOLÍKÁCH

Zajímavým místem pro naše toulky byla část Škvorce zvaná NA DOLÍKÁCH, v okrese Praha východ v sousedství s úvaly, kde protéká škvorecký potok. Jde o přírodní lokalitu, skalnaté údolí obklopené přírodou, probouzející se ze zimního spánku. Tráva se zelená, stromy se připravují k pučení, dokonce jsou už vidět i rozkvetlé kočky, první potrava pro včelky.

Na nedaleké skále jsme našli umístěnou desku spisovatele Svatopluka Čecha, o němž se traduje, že tudy chodíval pěšky za svou babičkou z Ostředku u Benešova, kde bydlil, až do Brandýsa nad Labem.

Neumím si představit, že by někdo chodil v dnešní době za někým pěšky takovou vzdálenost. Pravdou je, že dříve nebyla tak uspěchaná doba. Lidé měli více času, chodili pěšky, vážili si přírody a měli Boha, který jim dodával sílu. Časy se mění... Ale přesto se najdou někteří, co rádi podniknou vycházky či výlety do přírody jak se říká po svých...

(Alena Venturová)

SKŘIVANSKÉ TOULKY

Na jaře, kdy se vše začalo zelenat a kvést, vydali jsme se na toulky do vesničky Skřivany, které jsou součástí obce Přišimasy v okrese Praha východ. Na východním okraji vesničky leží jedna z částí přírodní památky Klepec, kolem něhož je bohatý lesní porost, pole, louky a další různé stromy a keře a panoramatický výhled do kraje. Jde o pěknou přírodní lokalitu. Vesnička Skřivany vznikla jako samostatná pastevecká osada v průběhu 14. století. Název vznikl podle křivých skal na vrchu Klepce. Dominantou návsi je pískovcový kříž z roku 1886. Vesnička kdysi patřila rodu Olbramoviců. Dalšími majiteli se stali Smiřičtí a Lichtejnštejnové. V roce 1799 zde tábořili i ruští vojáci mířící na pomoc rakouskému císaři ve válce proti Napoleonovi. Roku 1885 byly Skřivany trvale připojeny jako část obce Přišimasy.

(Jitka Pokorná)

CYRILOMETODĚJSKÉ TOULKY

Na svátek věrozvěstů Cyrila a Metoděje jsme se vydali v rámci našich pravidelných toulek za sv. Donátem. Jde o pískovcovou barokní sochu z roku 1765 stojící u pole, obklopenou vzrostlými stromy, na cestě mezi úvaly, Škvorcem a Hradešínem. Tuto sochu italského světce, ochránce proti krupobití, bouři a moru nechala postavit kněžna Marie Terezie Savojská z Lichtenštejna, která zde jako majitelka panství v 18. století pobývala. V blízkosti sochy stojí posvátný dub vysvěcen tuvinským šamanem SJURJUNEM - DUGAREM OČUR - OLOVIČEM z republiky Tuva v roce 2009, který nám zde svým rituálem přiblížil duchovní tradici a kulturu lidí žijících na Sibiři. Od té doby se tu občas konají podobné obřady, kdy sem přicházejí lidé z různých míst prosit o zdraví, štěstí a lásku. Jako projev poděkování pak na strom připevňují barevné stužky a přikládají květiny.

My jsme přispěli svou modlitbou a připomněli si význam solunských bratrů, kteří nám svým příchodem na Velkou Moravu přinesli nový jazyk, tím i vzdělanost, kulturu našemu národu a upevnili a rozšířili křesťanství, za které jsme Bohu děkovali. Cesta k tomuto místu nám byla velmi příjemná neboť vedla stromovou alejí, stínem mezi poli žlutého obilí a zároveň nabízela pěkný výhled do kraje.

TVORBA

U MOŘE

Sedím na pláži u Jónského moře a dívám se do dále na plachtící lodě.

Sedím na pláži a hledím na nebe,
co zrcadlí
na mořské hladině.

Modravé azuro, zvučící moře ... Jaká to
nádhra, můj Bože!

Po chvíli zvednu se, s rozběhem
do vln vrhám se a sluncem rozpálené tělo
ochlazuji.

Plavu si v moři vlnám vstříc a svou tvář
nastavuji slunci.
Tak ráda plavu si v moři.

V NIDRI

Každého večera v městečku Nidri,
hodiny na věži svolávají do kostela.

Příchozí vstupují, klaní se ikonám
v lavicích čekají na svého popa.

Každého večera o šesté hodině
začíná bohoslužba kdy Pána chválíme!

Sedím v lavici, modlím se Otče náš,
shůry zaznívá Ave Maria.

Když skončí modlitba, odcházím děkujíc
za Boží slova
a v duši mám mír.
Alleluja.

Vážené kolegyně a vážení kolegové, milí přátelé a literární příznivci,

srdečně zdravíme v novém roce a rádi bychom Vás pozvali na naše další setkání, která plánujeme pro rok 2025.

Některé akce se již před vydáním časopisu Husita konaly, jako např. 1. pořad 3 básničky – 3 básnické sbírky. Markéta Terezie Hlasivcová, Daniela Honysová-Radecký a Martina Koubová Zábranská, které při společné prezentaci představily svoji básnickou tvorbu pod moderátorským vedením PhDr. O. Nytrové. Akce se konala v úterý 28. ledna 2025 v kapli ČČSH ve Vítkově ul. 13. 2. Ve čtvrtek 23. ledna se na pozvání Lubora Falteiska a Dušana Spáčila ve Slovenském domě Soukenická 3, Praha 1 konal další literární večer. Vystoupil zde Martin Jun, autor mladší generace, který zaujal již svou prvotinou o Milanu Kuderovi Doživotí a Benjamin Kuras, spisovatel, dramatik a překladatel, jenž žil dlouhá léta v zahraničí.

Kýchání do sazí je název literárního večera, který v Nymburce již přes dvacet let organizuje Lukáš Trejbal, básník, zpěvák, novinář, pracující v pomáhajících profesích. Letos se setkání autorů zúčastnily i členky Dialogu na cestě Markéta Hlasivcová a Květoslava Salmonová. Účastníci se sešli v sobotu 18. ledna v baru U Strejčka v Nymburce.

Chystané akce:

1. v únoru či březnu 2025 se již můžeme těšit na dlouho očekávaný literární almanach Dvacet let Dialogu na cestě. Byl to počín editorsky a redakčně velmi náročný, ale věříme, že společné dílo je reprezentativním průřezem činnosti Dialogu na cestě za společných dvacet let tvůrčí práce.
2. na první pololetí Pražský klub spisovatelů, Dialog na cestě a náboženská obec Církve československé husitské v Praze 8 – Karlíně připravují další autorská čtení, besedy a přednášky, např. s Mgr. Tomášem Novákem ThD., duchovním ČČSH, malířem a básníkem. Řadu let žil v Nizozemí, kde kromě působení na Univerzitě teologických studií měl též několik výstav obrazů. Zajímavá pro nás jistě bude beseda a autorské čtení Dr. Mgr. MUDr. Tomáše Hájka, lékaře, básníka, prozaika, esejisty, dramatika, teatrologa, filosofa a památkáře, který je autorem dvaceti dvou knih, uměleckých a vědeckých textů.
3. připomínáme, že Vladimír Stibor rovněž vyhlašuje další ročník Almanachu českých básníků na rok 2025. Termín odevzdání básní je konec února 2025.

Do konce března 2025 můžete také přispět i do básnického sborníku POEZIE 2025 aneb Krajinou slov, který připravuje Fanda Tylšar.

Do nového roku 2025 Vám ještě jednou přejeme hodně zdraví, tvůrčích sil a inspirace.

Se srdečným pozdravem

PhDr. Olga Nytrová

Podrobnější informace viz <https://obecspisovatelu.blogspot.com/2024/12/>.

4. čtení o našich aktivitách a pozvánky na plánované akce naleznete též na našich webových stránkách www.dialognaceste.cz a záznamy z našich pořadů a akcí naleznete na Dialog na cestě, kanálu na videotéce YouTube.

Připraveno ve spolupráci se zástupkyní, spisovatelkou RNDr. Markétou Hlasivcovou a spisovatelem Ing. Václavem Strachotou. www.dialognaceste.cz, Dialog na cestě na YouTube

Dialog na cestě (kanál na videotéce YouTube):
<https://www.youtube.com/@dialognaceste4915/videos>

Zásluhou Ing. Václava Strachoty zde přibývají pořady se zajímavými osobnostmi, které vystupovaly v Karlíně. Nově je vyvěšen pořad „Múzy básníků: Benefice pro Lojzu Marhoula“. Z dalších jmenujme např. zajímavé přednášky a besedy prof. Petra Čorneje, Alexandra Tomskeho, prof. Maxe Kašparů, dr. Ladislava Heryána, MUDr. Bohumila Ždichynce ad. Při sledování dalších nabízených pořadů můžete zavzpomínat na dr. Radima Uzla, dr. Jana Vodňanského, Táňu Fischerovou a další pozoruhodné osobnosti, s nimiž se už můžeme setkat pouze prostřednictvím videozáznamů.

Z minulého roku jsou vyvěšena zajímavá setkání např. s Ing. Radovanem Voříškem, psychoterapeutem a lektorem prevence na poli drogových závislostí; Alexanderem Tomským, českým politologem, publicistou, filosofem, spisovatelem a nakladatelem, a též překladatelem z angličtiny a češtiny; profesorem Maxem Kašparů, knězem, psychiatrem a zároveň spisovatelem.

Naleznete zde též loňský videozáznam z večera k oslavě 20 let Dialogu na cestě v Galerii Cesty ke světlu. Texty, úvahy, eseje, články i verše z připravovaného almanachu recitují skvělí herci Vilém Udatný a Petra Jungmanová. Objevíte zde též příspěvky teologů, filosofů, básníků, např. Milana Balabána, Ladislava Hejdánka, Maxe Kašparů, Alexandra Tomskeho, Ivo Tretery, Jana Hellera, Jana Kačera, Niny Diviškové, Jitky Molavcové a dalších. Tento reprezentativní večer korunuje 20 let tvůrčí činnosti sdružení Dialog na cestě. Řada autorských příspěvků je inspirativní, dává podněty k přemýšlení, k hledání osobní škály hodnot. Ukazuje možnosti dialogu a vzájemného porozumění.

Pokud Vás některý pořad osloví, budeme moc rádi, když ho doporučíte ke zhlédnutí někomu z přátel či z rodiny nebo i známým. Pomůžete dobré věci. Přispějete k šíření myšlenek, které jsou pro naši kulturu zásadní, upozorňují na důležité ideje a podněty, oživují škálu hodnot lidem všech generací

Cukrářská legenda

František Myšák

Pokud naši rodiče nebo prarodiče dříve chtěli někoho pozvat do nejlepší cukrárny v Praze, tak určitě to bylo do cukrárny Františka Myšáka ve Vodičkově ulici.

Firma Františka Myšáka byla založena ještě v Rakousko – Uhersku v roce 1904. Do Vodičkovy ulice se nastěhovala v roce 1911 a rychle získávala zákazníky nejen z Prahy, ale i ze zahraničí. František Myšák byl vynikající odborník a dorty tvořil i pro významné osobnosti politického, kulturního i sportovního světa. V roce 1930 například vyrobil dort k 80. výročí narození T. G. Masaryka

s jeho oblíbenými meruňkami. Myšákovy zákusky tady mlsaly takové celebrity jako byla Emma Destinová, Oldřich Nový, Růžena Nasková a další známí herci, zpěváci i politici.

Po smrti Františka Myšáka v roce 1941 převzal rodinnou firmu František Myšák mladší. Cukrárna se stala pojmem a nebylo snad nikoho kdo by ji v Praze neznal. Po ukončení okupace v květnu 1945 a návratu prezidenta Beneše jej František Myšák uvítal s dortem s růžemi. Také prezident Klement Gottwald si pochutnával na pařížském dortu v podobě ježka. Firma vytvářela nejen vynikající

dorty a zákusky, ale i různé poháry. Nejznámější z nich byl karamelový pohár, který vymyslel František Myšák mladší. Mnoho cukrářů z celého světa jezdilo do firmy ve Vodičkově ulici, kde získávali zkušenosti.

Po komunistickém puči v roce 1948 se světoznámý cukrář ze své firmy dlouho neradoval. V roce 1949 byla cukrárna pronajata národnímu podniku Odkolek, a rok na to byla slavná firma včetně domu znárodněna. František Myšák byl poslán do jáchymovských dolů. Po přímluvě svého bývalého zaměstnance se mohl vrátit do Prahy a pracovat ve své bývalé cukrárně. To se ale změnilo v roce 1959, kdy dostal výpověď. Uplatnění ve svém oboru nakonec našel v hotelu Tatran (dnes hotel Juliš) na Václavském náměstí. V roce 1958 na světové výstavě v Bruselu se František Myšák proslavil houbami, které byly vytvořeny z marcipánu.

Po roce 1989 byl dům ve Vodičkově ulici rodině Myšáků vrácen. Protože byl ve špatném technickém stavu, byl prodán a sourozenci se dohod-

li, že každý ze svého podílu věnuje 2 miliony korun na založení nadace Dětský mozek. Po úmrtí Františka Myšáka v roce 1993 se jeho manželka Helena rozhodla, že věnuje nadaci dalších 12 milionů korun. Nadace z vděčnosti donátorce zajistila a hradila celodenní domácí pečovatelskou službu, a to až do její smrti v roce 2003. Po rekonstrukci původního domu Františka Myšáka se sem v roce 2017 vrátila cukrářská výroba. Dnes tato firma má původní název Myšák a jejím šéf cukrářem je Lukáš Pohl.

Poznámka: V naší republice je poměrně hodně fyzických osob, které věnovaly svůj velký nemovitý i movitý majetek a finanční prostředky na dobročinné účely nadacím, církvím, městům i obcím.

Zpracoval: J. Boček

Nejenom „Zločin a trest“: Dostojevskij a křesťanství

(pokračování z minulého čísla)

Fjodor Michajlovič Dostojevskij umírá 28. ledna 1881 v ruském Petrohradě (opět dle juliánského kalendáře). Už za jeho života se objevují překlady jeho tolik pozoruhodného díla do západoevropských jazyků. Posmrtně už se stává Dostojevskij objektem tak vysokého uznání, že to téměř hraničí s kultem. Dokonce i ve stalin-ském Rusku zůstává jeho dílo, přestože svým vyzněním zcela protimarksistické, nezasažené cenzurními zásahy, vydáváno znovu a opakovaně.

(II.)

Románová literatura není od toho, aby podávala hotové recepty na život ani program na řízení světa (ideologii). Už jen tím, že je románové sdělení nesené rozmanitými a rozporuplnými postavami, odehrává se v příbězích či dialogích, ukazuje, že toto umění nechce a nemůže vést k žádným pevným „závěrům“ ani poučením. Křesťanskost proto netrčí z Dostojevského románů jako hřebík ze zdi: romány Dostojevského zejména ukazují selhávání takového vedení života, které nenese autentická víra. Zalistujme ještě v jiných

titulech Dostojevského literárního odkazu, na které prozatím v prvním dílu tohoto ohlednutí podrobnější řeč nepřišla.

Zápisky z podzemí (1864) představují neobyčejně novátorský a osobitý text tím, jak rozbíjí všechna klíše románové výstavby i užitého jazyka. Děj románu nelze vystihnout, do značné míry chybí. Kniha je změti vzpomínek, výkřiků a úvah bezejmenného vypravěče, o kterém se dozvídáme, že žije zcela osamoceně ve sklepním bytu, úředníka ve výslužbě asi čtyřicetiletého, jehož příjmem je penze. (Systém výsluh v carském Rusku devatenáctého století pro státní zaměstnance, ostatně nepočetné, zejména však pro armádní důstojníky byl neobyčejně štědrý – po nemnoha odsloužených letech bylo možné pobírat doživotní rentu.) Ačkoli se v těchto horečnatých zápiscích mihnou i jiné postavy (přátele z mládí, prostitutka), setkávání s nimi ukazuje hrdinovu nemožnost komunikovat a vybřednout ze samoty. Objevuje se tu model „zbytečného člověka“ (lišnyj čelověk), zavedený do literatury už autorovými předchůdci Puškinem, Gogolem a Gončarovem, autorem Oblomova: postava, která sice naprosto není na společenském dně, neumírá hladu ani bídou, ale tím spíše jí chybí životní

smysl a nechytá se v žádných společenských vztazích. Dostojevského Zápisky z podzemí představují také obžalobou evropské vědy, techniky a modernity, které sice život dalekosáhle usnadňují, nicméně nedávají naději na vyplnění existence smyslem. Duchovní bloudění bezejmenného vypravěče Zápisků ukazuje náboženskou nouzi: jediným východiskem by byla víra osvobozující od sobectví.

Ne, Zločin a trest (1864) opravdu není detektivka, jde o román dotýkající se psychologie zločinu: co víc, teologie zločinu. Petrohradský student Raskolnikov (příznačné jméno! raskol = (rus.) rozpor, rozervání, vzpoura) snědl ve svém podnájmu poslední kůrku chleba a utratil poslední kopějky. Z hladu a bídy už ani nenavštěvuje univerzitní přednášky. Jako řešení situace, ale i nastolení spravedlnosti ve světě se v jeho hlavě do stále větších podrobností rodí plán na vraždu lichvářské stařeny ze sousedství, Aljony Ivanovny. Je to přece naprosto cizopasná, škodící bytost; nelze žádnou racionální etikou odůvodnit, proč někdo takový žije tolik zámožně a student z venkova zná jen nouzi. Raskolnikov svůj plán uskuteční, Aljonu zavraždí, její peníze si přivlastní – ale na místě činu se objevuje i nevinná, týraná sestra lichvářky, i ta musí být tedy zabita. Dostojevskij tu ukazuje, že problém týkající se živých bytostí nejde zvládnout pouhými teoretickými úvahami: všechno vypadá

nejprve tak logicky, tak obhajitelně – ale skutečně zabít živé stvoření je přece něco docela jiného a nevýslovně drastičtějšího než abstraktní projekt. Navíc přítomnost další nevinné oběti ukazuje, že činy i zločiny nikdy nejde naplánovat dokonale. Život není geometrie, vždy mohou věci dopadnout jinak, než se uvažuje, vždy mohou do hry vstoupit nepředvídatelné skutečnosti, které pak celý příběh úplně přehodnocují. Se zločinem uvnitř sebe se žije špatně, těžko užívat věci, ke kterým dopomohlo zabití druhého. Raskolnikov se svěří prostitutce Soně, která mu radí, aby se přiznal a unesl trest. (Zásah prostitutky – svěťice do děje bývá v Dostojevského románech častý.) Viník toto řešení akceptuje a odchází se na policii doznat. Odsouzen je na osm let pobytu na Sibiři, kam ho dobrovolně následuje i Soňa. Zcela nové pochopení světa vede posléze k Raskolnikovově pokornému vnitřnímu přijetí křesťanství.

Slovo, které se objevuje v názvu dalšího Dostojevského románu Idiot (1869), znamená dnes nadávku, v Dostojevského současnosti bylo lékařskou diagnózou, ale ještě dříve, v pozdním středověku, by tento cizí výraz vystihovalo nejspíše označení „soukromník“, „individualista“, „někdo, kdo žije bez opory jakékoli (vyšší) instituce“. Mladý kníže Myškin, trpící epilepsií, se přestentosvůjhandicapsnažnovuvrátit do společnosti. Duševní ryzost a obrovský dar empatie Myškinovi umožňuje

jedinečným způsobem pochopit všechny své bližní, nahlédnout do jejich nitra a vášni. Ale právě tento „dar“ knížeti vůbec neusnadňuje svým bližním jakkoli realisticky pomoci nebo vstoupit s nimi do bližších vztahů.

V posledním desetiletí svého života chtěl Dostojevskij napsat román, ve kterém by obhájil základní pravdy křesťanství. (K jiným než pravoslavným verzím křesťanské víry zůstával nicméně Dostojevskij vždy kritickým.) Vznikli Bratři Karamazovi, román taktéž s „detektivní“ zápletkou a temným zločinem v popředí. Šlechtic Fjodor Pavlovič Karamazov je věčně podnapilý ničema, jehož vztahy s okolím i s rodinou sytí zlovolnost, sadismus a promyšlené škodění; jde o skutečného démona zla. Má tři syny, kteří mají velmi různou povahu – navzdory svým odlišnostem ovšem mají respektující a lze říci i láskyplné vztahy. Nejstarší, značně otcem ponížovaný Dmitrij, je důstojníkem, romantickým, vášnivým a zbrklým; Ivan Karamazov je chladný racionalista, který přes své teologické zájmy nenachází pravou víru; nejmladší Aljoša Karamazov, dokonale křesťanská postava, pokorný a dobrý mladík, ve kterém není ani stopa faleš nebo zloby. Aljoša touží spíše po životě v klášteře, rodinnou situací mu však tato možnost není dopřána. I tak se však Aljoša častěji utíká do kláštera (v ruských poměrech lze v klášteře žít i po přechodnou

dobu, bez plnohodnotného členství v řádu). Příkladnou křesťanskou postavou Bratrů Karamazových a duchovním rádcem Aljošovým je „starec Zosima“ – laik, který se po hříších a omylech svého mládí odvrátil od světa a žije zbožným životem v klášteře ve velké úctě bratří i lidu z klášterního okolí. Otec Karamazov umírá zavražděn. Podezření padne na nejstaršího syna Dmitrije, protože se ho otec nejvíce natýral; skutečným viníkem je však Smerďakov, kuchař a sluha v domě Karamazových (ve skutečnosti nemanželský syn Karamazovův). Odsouzení Dmitrije na galeje nemůže nic zabránit – Smerďakov páchá v předvečer soudu sebevraždu. Román, který se stal i na poměry rozmáchlého spisovatelství Dostojevského neobyčejně obsáhlým, přesto zůstal nedokončený. Náznaky v posledních partiích knihy ukazují, že Dmitrij mohl být pravděpodobně lští unesen a osvobozen během své cesty na Sibiř.

Milujte zvířata, bůh jim dal počátek myšlenky a pokojnou radost, neprotivte se myšlence boží. Člověče nevynásej se nad zvířata, jsou bez hříchu, kdežto ty ve své vznešenosti poskvrňuješ zemi svým příchodem na ni a necháváš za sebou ohavnou stopu. (Z promluvy umírajícího starce Zosima, in: Bratři Karamazovi)

ThDr. Marek Feigl,
farář Církve čs. husitské

Milí čtenáři,

stále jsou ve mně dozvuky filmu uvedeného TV Noe „Tichá noc“ – Joseph Mohr a F. X. Gruber vytvořili nesmrtelnou píseň. Byl v něm nastíněn prvotní vznik slov ukolébavky, kterou Joseph Mohr zpívá nemocnému chlapci – a odchodem nevinného dítěte na věčnost se slova s krásnou hudbou F. X. Grubera šířila z rakouského Obernsdorfu do dalších farností po celém světě. – Myslíme i na bojiště současného světa – kéž by o Vánocích na nich zněla tato píseň – a ne zbraně ničící životy.

Překlad Václava Renče – zvláště první tři sloky jsou krásné (v odkazu níže). Bylo by zajímavé, porovnat texty různých překladatelů. – Našla jsem v mé rodině po předcích starý školní zpěvník písní duchovních ČČS. Dle zpěvníku dr. Farského upr. F. Pokorný. S pohnutím se dočítáme, že píseň byla a je nadšeně přijímána od samého počátku katolíky i evangelíky, o Vánocích 1914 nastalo při jejím společném zpěvu příměří znepřátelených stran. Na počátku byla možná silná, osobní účast J. Mohra potěšit a pomoci nemocnému malému chlapci a spojení se v hudbě s F. X. Gruberem. S pokorou jsme si píseň připomněli i o těchto Vánocích a v zimním čase s nadějí čerpání světla u Svaté Rodiny.

https://web.archive.org/web/20081227162015/http://www.vira.cz/knihovna/index3.php?sel_kap=1069&sel_kniha=201

S úctou zdraví a přeje PAX ET BONUM – Anna Flieglová obrázek textu Tichá noc

1. Tichá noc, - svatá noc, - jala lid -
v blahý klid, - Dvě jen srdci tu v Betlé-
mě bdi, - hvězdy při svitu u jeslí dli, - v
nichž malé děťátko spí, - v nichž malé dě-
ťátko spí.

2. Tichá noc, - svatá noc! - Co anjel
vyprávěl - přišel s jasností v pastýřů
stan, - zní již všude se všech země stran:
- [Že nám je Spasitel dán:]

3. Tichá noc, - svatá noc! - „Pokoj
vám,“ - zní to k nám, - Jak by z nebe-
ských nadhvězdných krás - světlo věč-
nosti vzházelo v nás, - [Že se v nás
obrodí Pán:]

Magický koncert – to nejlepší od Hanse Zimmera

V sobotu 25. ledna se konal v kostele U Salvátora magický koncert – to nejlepší od Hanse Zimmera.

Při tisíci hořících svíček zahráli mladí umělci ty nejkrásnější filmové melodie, které tento skladatel složil. Zazněly melodie z filmů Piráti z Karibiku, Harry Potter, Gladiátor, Šifra mistra Leonarda, Lvi král a mnohé další. Zázitek z poslechu nádherných melodií umocňovalo tisíc zažehnutých svíček, které dodaly celému koncertu magickou atmosféru.

Vřele doporučuji některý ze sobotních koncertů U Salvátora navštívit, je to skutečně ojedinělý zážitek. Jen se teple oblékněte, je tam poměrně chladno (jako ostatně i v dalších kostelích a chrámech).

Hans Florian Zimmer, německý hudební skladatel, se narodil 12. září 1957 ve Frankfurtu nad Mohanem a jako

autor filmové hudby byl v průběhu své kariéry oceněn dvěma Oscary, třemi cenami Grammy, třemi Zlatými glóby a mnoha dalšími.

Mezi jeho úspěšná díla patří například film Krvavý přiliv, Call of Duty Modern Warfare 2, Operace: Zlomený šíp, Skála, Gladiátor, Černý jeztráb sestřelen, Poslední samuraj, Šifra mistra Leonarda, Piráti z Karibiku: Truhla mrtvého muže či Tenká červená linie, přičemž všechny tyto uvedené filmy byly natočeny po roce 1988. Za hudbu ke snímku Lvi král dokonce obdržel v roce 1995 Oscara. V roce 2007 se s třetím dílem trilogie Piráti z Karibiku: Na konci světa umístil na prvním místě nejvýdělečnějších filmů roku.

Založil také úspěšné studio, věnující se filmové hudbě, známé jako Remote Control Productions (dříve Media Ventures), v němž oficiálně pracují nebo pracovali například Harry Gregson-Williams, Klaus Badelt, John Powell, James Dooley a další.

Po několika beznadějně vyprodaných koncertech se slavný skladatel Hans Zimmer vrátí do O2 areny. Vystoupí tam 11. listopadu 2025 v rámci nového turné The Next Level.

Zdroj: https://www.idnes.cz/premium/sluzby/hans-zimmer-o2-arena-2025-vstupenky-koncert.A240924_194609_premium-sluzby_bhar

Renata Velišková

Vernisáž vitríny Osudy Židů na Lounsku

Při příležitosti Mezinárodního dne lid-
ských práv 10. 12. 2024 proběhla v Lou-
nech v ulici U Synagogy slavnostní ver-
nisáž vitríny Osudy Židů na Lounsku,
která má za cíl připomínat turistům
a občanům města bohatou historii
vyvražděných židovských obyvatel
Lounska. Úvodem zazněl Žalm 11 ústy
místního evangelického faráře Mgr. To-
máše Pavelky a krátké kázání jáhna naší
církev bratra Iva Krause z náboženské
obce Peruc. To doplnila modlitbou ses-
tra jáhenka Mgr. Veronika Richtářová
z místní náboženské obce a krátkým
zamyšlením nad osudem Židů bratr
kazatel Pavel Vitvar z Apoštolské cír-
kve. Následovala promluva předsedy
Židovské obce Teplice pana Michaela
Lichtensteina a místostarosty města
Louny pana Pavla Csonky. Ty doplnila
předsedkyně výboru pro národnost-
ní menšiny Ústeckého kraje paní
Mgr. Bc. Patricie Prokešová, DiS.

Drobnou historickou vsuvku též pro-
nesl zastupitel Loun, učitel dějepisu,
předseda spolku rodáků a přátel měs-
ta Loun, člen naší církve bratr Mgr.
Vladimír A. Hons společně s pracovní-
kem Oblastního muzea Louny ThLic.
Jaroslavem Havrlantem. Přítomen byl
i ředitel Oblastního archivu Louny
PhDr. Jan Mareš a další významní hosté.

Po odhalení vitríny si účastníci pro-
hlédli nedalekou synagogu. Část aktérů
se poté vydala do kavárny a zároveň soci-
álně terapeutické dílny v Městské knihov-
ně Louny, kde pracují osoby s mentálním
postižením. Výtěžek z tržby za občerstve-
ní pro přítomné, kteří si zde v přátelské
atmosféře popovídali, půjde na podporu
těchto znevýhodněných osob. Jsme rádi,
že se naše církev mohla této významné
akce zúčastnit.

Ing. Ivo Kraus

Dietrich Bonhoeffer píseň **Moc předivná nás tiše obestírá ...**

*krásně
vyjádřená
důvěra v Pána
našich životů*

1. Moc předivná nás ^Gtiše obes ^{D7}tírá,
a proto ^Gčekám ^{E7}příští uklid ^{A7}něn.
Bůh je dnes s ^Dnámi, ^{Fis7}svědčí naše ^Bvíra,
a bude s ^Enámi ^Akaždý ^{A7}nový ^Dden.
2. Ta divná dobrá moc svou sílu dá mi
a věrně povede můj každý krok.
Jí obklopen i dnes chci zůstat s vámi
a s vámi prožít tento nový rok.
3. Mé staré srdce ještě prudce buší
a těžce nese zlobu těchto chvil;
ach, Pane, podej vyplašené duši
svou spásu, již jsi pro ni připravil.
4. Máš-li však pro nás hořký kalich strasti,
jež trpce přetékají přes kraje,
my přijmeme jej, nechceme se trásti,
vždyť s námi vždy tvá dobrá ruka je.
5. A kdybys dopřál, Bože milostivý,
na světě radost v jasu slunečním,
pak prožitého dobře pamětliví
svůj život celý dáme službám tvým.
6. Své tiché světlo, jež se jasné skvěje
nech teple prozařovat naši noc.
A dej, ať smíme spatřit obličje
Svých milých, které provází tvá moc.
7. Když po vichřici soumrak plyne tiše,
rád chorálu bych lidstva naslouchal
a za zdmi slyšel nést se výš a výše
tvých věrných dětí vděčnou píseň chval.

PhDr. A. Flieglová

<https://supermusic.cz/skupina.php?idpiesne=97019&sid=varhanniinterpretace>
<https://www.youtube.com/watch?v=3jYlfsWYPY>

Jan Hus plul po oceánech...

Není to humor, ale fakt. Po oceánech opravdu plula pro nás tak posvátná jména jako Jan Hus, Jan Žižka, Prokop Holý a Jan Želivský. Lodě těchto slavných jmen byly paradoxně posledními velkými námořními plavidly flotily, která neslavně zanikla 1998 po privatizaci.

Než se ale podíváme na naši slavnou husitskou čtveřici, která provoz zakončovala, musíme nastínit naši námořní plavbu jako celek. My starší si pamatujeme, že jsme lodě měli, ale pro mladší sestry a bratry to bude možná novum.

České námořnictví sahá do dob Rakouska-Uherska. Na našem území byly velké technické továrny na stroje a zařízení, ocelárny (a potřebný um). Logicky tak české firmy dodávaly vše potřebné pro císařskou flotilu, především vojenskou. Škoda Plzeň dělá a stroje, Ringhoffer, Vsetín elektrotechnika, ČKD

stroje... atd. Např. vlajkový křižník Viribus Unitis (Spojenými silami – heslo císařovo) byl kompletně vybaven námi a měl převážně českou posádku. Naši odvedenci sloužili na křižnících a torpédoborcích monarchie, mnozí za 1. sv. války i na ponorkách. Jedna dochovaná je v Arsenalu ve Vídni. U námořnictva v Pule sloužil za 1. sv. války i zakladatel duchovní služby CČSH v armádě superior Antonín Jakl – coby vrchní duchovní námořnictva.

První český kapitán křižníku, a zároveň admirál, se jmenoval **Bořivoj**

Radoň (1867 – 1953). Velel za 1. sv. války tříkomínovému těžkému křižníku Sankt Georg.

Dalším slavným námořníkem byl legendární **Václav Woseček** (1882 Hořice – 1969

Štětí), důstojník křižníku Tegetthoff, který coby kapitán 1932 podnikl s Baťovou lodí Morava dobrodružnou cestu s botami do Indie. Předtím však sloužil na lodi Legie (od 1921 jejím kapitánem). Woseček byl vůbec zajímavou osobností. V roce 1923 se oženil a po dobu ČSR se plavil na různých lodích. Do historie zasáhl ještě 1945, kdy byl při osvobození předsedou revolučního národního výboru ve Štětí.

Vraťme se ale k loďstvu. Po 1. sv. válce, po potopení křižníků Viribus, sesterské Szént István, a po zabavení loďstva c. k. mocnostmi, začínala naše republika z ničeho. ČSR však mezin. smlouvami dostala 1924 na 99 let užívání Hamburk a Štětín, a to otevřelo cesty. Praha

se také po 1920 stala rejstříkovým přístavem našich lodí (nápís na zádi).

Jaká byla ale naše první velká „opravdová“ loď? Byla to **Legie**. Koupil 1920 zařídil bývalý c. k. důstojník Josef Holub (financovala Legiobanka). Holub byl první rok jejím kapitánem (Woseček prvním důstojníkem). Legie byla vyrobena v Jokohamě pod jménem Taikai Maru a měla sloužit pro převoz našich vojáků zpět do vlasti. Využita byla Legiobankou i posléze obchodně, a to až do 1932, kdy byla prodána řeckému rejdaři a plula pod jménem Lily. Její osud byl ale tragický. Když tvořila spojenecký konvoj ONS-68, tak ji 9. 3. 1942 torpédovala německá ponorka U-587 (kpt. Ulrich Borchardt). Potopení naší bývalé Legie však ponorce štěstí nepřineslo. Za 18 dní byla sama zničena.

Také **Jan Baťa** nezůstal pozadu a zakoupil zmíněnou Moravu (pův. Kouroussa) a menší Little Ewy (pův. Mona, po nehodě prodána 1935). Jen podotkneme, že na parníku **Little Ewy** (Evička) byli coby kadeti odchováni první kapitáni budoucí poválečné čs. námořní plavby (Klos, Horčic, Cibík, Veselý aj.).

Rozkvět naší plavby nastal **po 1945**, a to především pak v rámci Korejské války. Mezinárodně zablokovaná Čína se nemohla plavit, a tak potřebovala partnera. Vzniklo tak spojení našeho Metransu (od 1948) v nový Čechofracht (1952). Od 1959 pak „česko-čínská“ ČS námořní plavba (od 1994 ČNP). Už za doby socialismu to byla jediná naše veřejně obchodovatelná akciová společnost!

První lodí ČSNP byla **Republika** koupená 1951. Byla postavena 1920 v britském Sunderlandu a nosila jméno Michigan. ČSR ji koupila jako Evanthii od řeckého rejdáře. Měla 130 m a ponor 8,5 m. Pod vedením kpt. Klose podnikla první cestu do Číny, ze které se málem nevrátila. Tajfun Caron ji v Jihočínském moři poškodil. Sloužila 10 let a poté byla v roce 1963 sešrotována.

Druhou lodí byl podobně velký Julius Fučík (1954) z Francie. Loď měla již turbínu i radar. Později byla prodána Číně 1965 a sešrotována až 1991! Následovala finská loď Lidice a spousta dalších lodí – z NDR, Bulharska, Jugoslávie, Japonska... Bylo jich celkem 44.

Flotila vykazovala obrovské zisky. Návratnost byla po 7 letech na loď, což bylo neuvěřitelně mnoho.

Ze zajímavých lodí zmiňme nejspolehlivější japonské Kladno z 1959 a pak nejmenší (90 m) bulharský Pionýr, který se

jediný potopil 1969 po najezení na korálový útes Mayaguyana u Baham při cestě z Kuby. Posádka se zachránila, ale loď byla ponechána osudu a potopila se.

Osud lodi Lednice z Maďarska (1965) byl také dramatický. Při tzv. Šestidenní válce 1967, kdy izraelský gen. Moše Dajan odrazil útok a porazil okolní arabské státy (Egypt, Jordánsko, Sýrie), zůstala tato naše loď uvězněna v zablokovaném Suez – a to až do 1975 i s posádkou a civilisty...

Ještě zmiňme mohutnou 199 metrů dlouhou loď Třinec z 1975 z Polska. Je dodnes v provozu (Marcor Buck) v Holandsku a jedná se o jejím zpětném zakoupení pro muzeum.

Zpět však k našim posledním (husitským) lodím. Flotila ukončila 1967 spolupráci s Čínou a ještě 1989 vykazovala zisk 100 milionů Kčs ročně se stavem 1 050 námořníků. Probíhala stavba lodí z Jižní Koreje (Tatry 1990, Beskydy 1993,

Šumava 1996) aj. Roku 1992 byla společnost privatizována a 1995 byly majoritním vlastníkem Harvardské fondy. Roku 1998 společnost náhle prodala všechny lodě. Např. Prokopa Holého za poloviční cenu odhadu. Loď byla stará 1 rok.

Husitské lodě byly poslední a stavěla je pro nás Čína. Smlouva byla z roku 1995. Supermoderní lodě typu Bulk Carrier byly čtyři coby sesterské. Délka 172 m s ponorem 10 m. Jednalo se o univerzální lodě na suchý náklad. Každá měla čtyři mohutné jeřáby. Nosnost měly 26 045 tun. Náklad vezly rychlostí 14 uzlů. Motor naftový MAN.

Prvním dodaným byl **Jan Hus**. Převzat byl 12. 6. 1997. Povšimněme si data... 12. 6. 1927 zemřel dr. Karel Farský. Náhoda? Do prosince 1998 (prodej) stačil stroj udělat 11 obchodních cest. Následoval **Jan Žižka** též z 1997. Ten stihl 8 cest. Třetí byl **Prokop Holý** opět z 1997. Stihl 6 cest. Posledním husitou

byl Jan Želivský z 1998. U flotily byl celý rok a udělal 5 cest.

Nejmodernější lodě byly tedy 1998 prodány a tvoří závěrečnou kapitolu naší slavné námořní plavby. Jan Hus slouží pod jménem Ernst Oldendorff v Portugalsku. Jan Žižka byl sešrotován jako Hanaro Melody 2017. Prokop Holý sešrotován v Bangladéši 2021 jako Amazon (Max). **Jan Želivský** dostal další jméno Henry Oldendorff a dodnes coby Golden Ocean brázdí vody kdesi u Indonésie...

Námořnické řemeslo však u nás nezahynulo a naši lidé se plaví u všech možných rejdařství světa. Mnozí jsou opět kapitány a kapitánkami.

*Mgr. Martin Skočdopole,
duchovní*

XXV. Pouť na Sázavě k 610. výročí M. J. HUSA

31. 5.

2025, od 10 hod.

KDE: Pod nábrežím

Cyrila a Metoděje ve městě Sázava

**Celodenní program
pro děti i pro dospělé**

Ekumenicky

společný zpěv písní z Taizé,
štafetový běh opata Prokopa pro týmy,
kvíz: Jan Hus pro týmy, společné jídlo,
stánky diakonie a vzdělávání,
v plánu i společná návštěva
Sázavského kláštera a mnohé další

Lokálně

spolupráce: místní radnice,
zveme: místní dětský domov,
místní základní školu,
místní hudební školu, místní spolky
a občany Sázavy

Celorepublikově

výtvarná soutěž pro děti:
Jan Hus – tehdy a dnes
– pro školy i na místě

HOST:

**literárně hudební
pásmo o M. J. H.
s Janem
Potměšilem**

SLAVÍME
25 let!
To lo leti
ČTVRT
STOLETÍ!

Pouť na Sázavě pořádá
Církev československá husitská
ve spolupráci s městem Sázava
a za finanční podpory
Ministerstva kultury ČR.

Vstup dobrovolný

Český zápas
Týdeník Církve československé husitské

HUSITA

MINISTERSTVO
KULTURY